

- נספחים: 1. תמונות לחלק א'
2. תמונות לחלק ב'
3. תמונות לחלק ג'
4. תמונות לחלק ד'

אמנות שימושית למגזר הממלכתי-דתי

על-פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה חלקים. עליך לענות על חלק א' – חלק חובה, ועל אחד מבין החלקים ב'–ד'.

- חלק א' – שפת האמנות – חובה 20 נקודות
חלק ב' – אמנות יהודית על רקע האמנות הכללית 80 נקודות

או

- חלק ג' – תולדות האמנות המודרנית (המאה התשע-עשרה, המאה העשרים, אמנות ישראלית) 80 נקודות

או

- חלק ד' – היבטים בעיצוב בתקופה המודרנית 80 נקודות

עליך לענות על שאלה אחת מתוך חלק א' ועל חמש שאלות מתוך אחד החלקים ב', ג', ד'. סך-הכול עליך לענות על שש שאלות.

ג. חומר עזר מותר לשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי

ד. הוראות מיוחדות:

1. אין להשתמש באותה יצירה להדגמת שתי תשובות שונות, אלא אם כן בכל אחת מהתשובות יש התייחסות להיבטים שונים של אותה יצירה.
2. התמונות לכל השאלות מרוכזות בנספחים המצורפים לשאלון. הן מסודרות על-פי סדר הופעתן.
3. ציין על גבי כריכת המחברת, ליד מדבקת הנבחן, על איזה חלק ענית: ב', ג' או ד'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).

רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

בשאלון זה 11 עמודים וארבעה נספחים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר,

אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

המשך מעבר לדף

בהצלחה!

חלק א': שפת האמנות – חובה (20 נקודות)

השאלות

ענה על אחת מבין השאלות 1–2 (לכל שאלה – 20 נקודות).
התמונות לשתי השאלות מוצגות בנספח 1 לשאלון.

שאלה 1

קומפוזיציה באדום, צהוב וכחול

בתמונה 1 מוצגת היצירה "קומפוזיציה באדום, צהוב וכחול", של פיט מונדריאן.

(4 נק') א. היצירה היא יצירה מופשטת. הסבר מהי יצירה מופשטת.

(10 נק') ב. תאר את היצירה. התייחס לקווים, לצורות ולצבעוניות.

(6 נק') ג. תאר את הקומפוזיציה ביצירה.

שאלה 2

טבע דומם

בתמונה 2 מוצגת היצירה "טבע דומם", של ראלף גויינגס.

(10 נק') א. תאר את היצירה. התייחס לשימוש בצבע, לתפיסת החלל ולקומפוזיציה.

(5 נק') ב. הסבר כיצד השתמש האמן באור ביצירה.

(5 נק') ג. הסבר את תפיסת המציאות אשר באה לידי ביטוי ביצירה.

חלק ב': אמנות יהודית על רקע האמנות הכללית (80 נקודות)

השאלות

ענה על חמש מבין השאלות 3–10 (לכל שאלה – 16 נקודות).
התמונות לכל השאלות מוצגות בנספח 2 לשאלון.

שאלה 3

פיסול יווני

בתמונה 1 מוצג הפסל "פפלוס קורה", ובתמונה 2 מוצג הפסל "זקנה שיכורה".

(4 נק') א. הסבר את משמעות השם "פפלוס קורה".

(3 נק') ב. ציין לאיזו תקופה שייך כל אחד מן הפסלים.

(9 נק') ג. תאר את התפתחות הפיסול ביוון העתיקה על-פי שני הפסלים. בתשובתך התייחס לעיצוב הגוף, להבעה ולתנועה.

שאלה 4

גלגל המזלות בבתי-הכנסת הקדומים בארץ-ישראל

בתמונות 3 ו-4 מוצגות רצפות פסיפס שנמצאו בבתי-הכנסת בחמת טבריה ובבית-אלפא.

(6 נק') א. הבא שני הסברים לבחירה לעטר את רצפות הפסיפס בגלגל המזלות.

(6 נק') ב. ציין הבדל סגנוני אחד בין שני הפסיפסים, והסבר מה יכולה להיות הסיבה להבדל הזה.

(4 נק') ג. ציין מקור השפעה אחד המשותף לשני הפסיפסים.

שאלה 5

סוריאליזם

בתמונה 5 מוצגת היצירה "המצב האנושי", של רנה מגריט.

- (4 נק') א. היצירה משתייכת לזרם הסוריאליסטי. הסבר את המונח "סוריאליזם".
(7 נק') ב. תאר שני מאפיינים של הזרם הסוריאליסטי אשר באים לידי ביטוי ביצירה.
(5 נק') ג. הסבר את הקשר בין אמנות ובין מציאות על-פי היצירה.

שאלה 6

פיטר ברויגל (האב)

בתמונה 6 מוצגת היצירה "ריקוד כפרי", של פיטר ברויגל (האב).

- (10 נק') א. תאר את ההתרחשות המוצגת ביצירה. בתשובתך התייחס לדמויות, לצבעוניות ולתפיסת החלל.
(6 נק') ב. הסבר את יחסו של האמן לאנשי הכפר על-פי היצירה.

שאלה 7

כתבי-יד

בתמונה 7 מוצג דף מתוך חומש רגנסבורג, ובתמונה 8 מוצג דף מתוך הגדת סרייבו.

- (3 נק') א. ציין מהו האירוע המתואר בשני כתבי-היד.
(8 נק') ב. תאר את ההתרחשות בכל אחת מן היצירות. בתשובתך התייחס לעיצוב הדמויות, לקומפוזיציה ולצבעוניות.
(5 נק') ג. תאר מקור השפעה אחד אשר בא לידי ביטוי באחד מכתבי-היד.

שאלה 8

פאבלו פיקאסו

בתמונה 9 מוצגת היצירה "הטרגדיה", של פאבלו פיקאסו.

- (2 נק') א. ציין לאיזו תקופה סגנונית ביצירתו של פיקאסו שייכת היצירה.
- (7 נק') ב. הסבר כיצד משתקף הרקע האישי של האמן ביצירה.
- (7 נק') ג. בחר מרכיב חזותי אחד ביצירה, והסבר כיצד השתמש בו האמן כדי ליצור את האווירה ביצירה.

שאלה 9

אברהם

בתמונה 10 מוצגת היצירה "אברהם", של אפרים משה ליליין.

- (7 נק') א. תאר את היצירה. בתשובתך התייחס לדמות, לדימויים ולקומפוזיציה.
- (3 נק') ב. ציין מקור השראה אחד שהשפיע על ליליין.
- (6 נק') ג. ציין שם של יצירה נוספת המתארת את דמותו של אברהם, והסבר כיצד תיאר האמן את אברהם ביצירה זו.

שאלה 10

חתונה יהודית

בתמונה 11 מוצגת היצירה "חתונה יהודית", של מוריץ אופנהיים.

- (5 נק') א. תאר את ההתרחשות הנראית ביצירה.
- (7 נק') ב. ציין שני מנהגים של יהודי אשכנז הבאים לידי ביטוי ביצירה.
- (4 נק') ג. הסבר כיצד מבטא אופנהיים ביצירתו את רוח תקופת ההשכלה.

חלק ג': תולדות האמנות המודרנית (המאה התשע-עשרה, המאה העשרים, אמנות ישראלית) (80 נקודות)

השאלות

ענה על חמש מבין השאלות 11–18 (לכל שאלה – 16 נקודות).
התמונות לכל השאלות מוצגות בנספח 3 לשאלון.

שאלה 11

שבועת ההוראטים

בתמונה 1 מוצגת היצירה "שבועת ההוראטים", של ז'אק לואי דוד.

- (2 נק') א. ציין לאיזה זרם באמנות שייכת היצירה.
- (7 נק') ב. ציין **שניים** מן המאפיינים של הזרם, והסבר כיצד כל אחד מהם בא לידי ביטוי ביצירה.
- (7 נק') ג. תאר את האירוע ההיסטורי המוצג ביצירה, והסבר את משמעותו בתקופה שבה נוצרה היצירה.

שאלה 12

הרכבת באמנות

בתמונה 2 מוצגת היצירה "גשם, קיטור וסערה", של ויליאם טרנר, ובתמונה 3 מוצגת היצירה "מעבר הרכבת ברחוב הרצל", של ציונה תגר.

- (7 נק') א. הסבר מה מייצגת הרכבת בכל אחת מן היצירות.
- (9 נק') ב. הסבר **שני** מרכיבים חזותיים אשר באים לידי ביטוי בכל אחת מן היצירות (סך-הכול **ארבעה** מרכיבים חזותיים).

שאלה 13

מציאות וחזון

בתמונה 4 מוצגת היצירה "החזון לאחר הדרשה", של פול גוגן.

- (8 נק') א. תאר את היצירה, והסבר כיצד משלב גוגן ביצירה מציאות עם חזון.
(8 נק') ב. בחר שני מרכיבים חזותיים המאפיינים את עבודתו של גוגן, והסבר כיצד הם באים לידי ביטוי ביצירה.

שאלה 14

"הזורע" ו"רועה העזים"

בתמונה 5 מוצגת היצירה "הזורע", של וינסנט ואן גוך, ובתמונה 6 מוצגת היצירה "רועה העזים", של נחום גוטמן.

- (6 נק') א. הסבר כיצד מציג ואן גוך את דמות הזורע, וכיצד מציג גוטמן את דמות רועה העזים.
(6 נק') ב. ציין מקור השראה אחד אשר השפיע על כל אחד מן האמנים, והסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי ביצירתו (סך-הכול שני מקורות השראה).
(4 נק') ג. תאר מרכיב חזותי אחד אשר בא לידי ביטוי בכל אחת מן היצירות (סך-הכול שני מרכיבים חזותיים).

שאלה 15

פוטוריזם

בתמונות 7 ו-8 מוצגות שתי יצירות המשתייכות לזרם הפוטוריסטי: "מוזיקה", של לואיג'י רוסולו, ו"דהרת המכונית + אור + קול", של ג'אקומו בלה.

- (6 נק') א. הסבר שניים מן הרעיונות של הזרם הפוטוריסטי.
(10 נק') ב. שני האמנים השתמשו במרכיבים חזותיים כדי לבטא תנועה וגלי קול ביצירותיהם.
- בחר שני מרכיבים חזותיים המבטאים תנועה וגלי קול ביצירתו של רוסולו, והסבר אותם.
- בחר שני מרכיבים חזותיים המבטאים תנועה וגלי קול ביצירתו של בלה, והסבר אותם.

שאלה 16

דאדא

בתמונות 9 ו-10 מוצגות שתי יצירות המשתייכות לזרם הדאדא: "ראש מכני – רוח זמננו", של ראול האוזמן, ו"הכובע עושה את האדם", של מקס ארנסט.

(4 נק') א. הסבר את משמעות השם "דאדא".

(6 נק') ב. תאר מאפיין אחד של הדאדא אשר בא לידי ביטוי בכל אחת מן היצירות (סך-הכול שני מאפיינים).

(6 נק') ג. הסבר את הביקורת החברתית שמבטא כל אחד מן האמנים ביצירתו.

שאלה 17

הפֶּתֶב באמנות

(6 נק') א. ציין שם של יצירה שמשולב בה כתב. ציין את שם האמן שיצר אותה ואת שם הזרם שהיצירה משתייכת אליו.

(10 נק') ב. תאר את הכתב ביצירה שצינת, והסבר את תרומתו להעברת המסר של היצירה.

שאלה 18

היפר־ריאליזם (סופר־ריאליזם, פוטו־ריאליזם)

בתמונות 11 ו-12 מוצגות שתי יצירות המשתייכות לזרם ההיפר־ריאליסטי: "אישה עם עגלת קניות", של דואן הנסון, ו"סוזן", של צ'אק קלוז.

(5 נק') א. הסבר מהו הזרם ההיפר־ריאליסטי.

(6 נק') ב. תאר את הטכניקה שבה נעשתה היצירה "סוזן", והסבר כיצד הטכניקה תורמת להעברת המסר של היצירה.

(5 נק') ג. הסבר את המסר שביקש הנסון להעביר ביצירתו "אישה עם עגלת קניות".

חלק ד': היבטים בעיצוב בתקופה המודרנית (80 נקודות)

השאלות

ענה על חמש מבין השאלות 19–26 (לכל שאלה – 16 נקודות).
התמונות לכל השאלות מוצגות בנספח 4 לשאלון.

שאלה 19

חידושים אדריכליים במאה התשע-עשרה

בתמונה 1 מוצג מגדל אייפל, ובתמונה 2 מוצג בניין קארסון.

- (5 נק') א. ציין מה היה הייעוד המקורי של כל אחד מן המבנים.
(11 נק') ב. תאר שני חידושים אדריכליים אשר באים לידי ביטוי בכל אחד מן המבנים.

שאלה 20

כרזות

בתמונות 3 ו-4 מוצגות כרזות שעוצבו עבור בתי-הספר לאמנות "בצלאל" ו"באוהאוס".

- (6 נק') א. הסבר רעיון אחד אשר בא לידי ביטוי בכרזה לכבוד תערוכת בצלאל.
בתשובתך התייחס למשמעות של שני דימויים הנראים בכרזה.
(6 נק') ב. הסבר רעיון אחד אשר בא לידי ביטוי בכרזה לכבוד פתיחת בית-הספר של הבאוהאוס. בתשובתך התייחס למשמעות של שני דימויים הנראים בכרזה.
(4 נק') ג. ציין רעיון אחד של תנועת "ארטס אנד קרפטס", והסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי בכל אחת מן הכרזות.

שאלה 21

עיצוב יפני – מסורת וחדשנות

בתמונות 5 ו-6 מוצגים שני מוצרים שעוצבו בעיצוב יפני: מנורה עומדת עם אהיל וחליפת מכנסיים. שני המוצרים מבטאים שילוב בין מסורת לחדשנות.

(8 נק') א. תאר מאפיין מסורתי אחד ומאפיין מודרני אחד אשר באים לידי ביטוי במנורה.

(8 נק') ב. תאר מאפיין מסורתי אחד ומאפיין מודרני אחד אשר באים לידי ביטוי בחליפת המכנסיים.

שאלה 22

חריט ריטפלד

בתמונה 7 מוצג "בית שרודר" (פנים וחוץ), שעיצב האדריכל חריט ריטפלד.

(2 נק') א. ציין באיזה סגנון עוצב בית שרודר.

(10 נק') ב. תאר שני מאפיינים של הסגנון אשר באים לידי ביטוי בעיצוב הבית.

(4 נק') ג. ציין מה היה מקור ההשראה שהשפיע על ריטפלד בעיצוב הבית, ותאר את השפעתו.

שאלה 23

אופנה

בתמונה 8 מוצגת חליפה שעיצבה קוקו שאנל, ובתמונה 9 מוצגת חליפה שעיצב כריסטיאן דיור.

(8 נק') א. הסבר כיצד תופסת קוקו שאנל את דמות האישה, וכיצד תפיסתה באה לידי ביטוי בחליפה שעיצבה.

(8 נק') ב. הסבר כיצד תופס כריסטיאן דיור את דמות האישה, וכיצד תפיסתו באה לידי ביטוי בחליפה שעיצב.

שאלה 24

תנו לי לעבוד

בתמונה 10 מוצגת הכרזה "תנו לי לעבוד", שעיצב יוחנן סימון.

(12 נק') א. תאר את הכרזה מן הבחינות האלה:

- דימויים

- קומפוזיציה

- צבע

- טיפוגרפיה

(4 נק') ב. הסבר את המסר שבא לידי ביטוי בכרזה שעיצב סימון.

שאלה 25

טכנולוגיה ועיצוב

בתמונה 11 מוצג "כיסא טונה", ובתמונה 12 מוצג "כיסא דונה".

(8 נק') א. ציין מהו החידוש הטכנולוגי שאיפשר את הייצור של "כיסא טונה", והסבר

כיצד החידוש בא לידי ביטוי בעיצוב הכיסא.

(8 נק') ב. ציין מהו החידוש הטכנולוגי שאיפשר את הייצור של "כיסא דונה", והסבר את

תרומת החידוש לעיצוב הכיסא ולשיווקו.

שאלה 26

פוסט-מודרניזם

בתמונה 13 מוצגת פיאצה ד'איטליה, שעיצב האדריכל צ'ארלס מור.

(10 נק') א. תאר שני מאפיינים של הפוסט-מודרניזם אשר באים לידי ביטוי

בפיאצה ד'איטליה.

(6 נק') ב. תאר שני מקורות השראה שהשפיעו על צ'ארלס מור בעיצוב פיאצה ד'איטליה.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.

אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.